

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **T. M. A.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Křižíkova 12, Praha 8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2016, č. j. 1 A 95/2015 - 45,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2016, č. j. 1 A 95/2015 - 45, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí žalované ze dne 12. 11. 2015, č. j. KRPA-453648-14/ČJ-2015-000022, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. V řízeních o kasační stížnosti a o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 11. 2015, č. j. KRPA-453648-14/ČJ-2015-000022, je žalovaná **povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 16.456 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Jindřicha Lechovského.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 12. 11. 2015, č. j. KRPA-453648-14/ČJ-2015-000022, žalovaná zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů, přičemž dobu zajištění stanovila v délce trvání 90 dnů od omezení osobní svobody. V odůvodnění

rozhodnutí žalovaná uvedla, že žalobce přicestoval ilegálně a na území České republiky pobýval, minimálně dne 11. 11. 2015, bez platného víza, ačkoliv k tomu nebyl oprávněn. Z těchto skutečností lze podle žalované usuzovat, že žalobce bude porušovat právní předpisy i v budoucnu, nevycestuje z území České republiky v době, která mu bude stanovena, a bude se skrývat před správními orgány. Žalovaná přihlédla ke skutečnosti, že cílem cesty žalobce je podle jeho vlastního vyjádření Německo. Žalobcovo dosavadní jednání, tj. zejména způsob cestování bez platných cestovních dokladů či víza za pomoci převaděče, podle žalované vylučuje použití mírnějších donucovacích opatření, respektive zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123 zákona o pobytu cizinců. Dobu vyhoštění žalovaná stanovila s ohledem na skutečnost, že je v této lhůtě povinna zajistit náležitosti nezbytné k realizaci vyhoštění. Tato doba se pohybuje kolem 30 dnů a stanovená délka trvání zajištění by proto měla být dostatečná. V závěru žalovaná konstatovala, že „[...] *rozhodnutí o zajištění cizince dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., je zcela vhodné a přiměřené opatření, zatímco jiná, mírnější opatření, by byla z hlediska Vašeho jednání zjevně nedostatečná. Z běžné praxe je správnímu orgánu známo, že ve Vašem případě existuje reálný předpoklad realizace výkonu jeho vyhoštění z území členských států Evropské unie, a to ve stanovené době trvání zajištění, neboť v daném případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by Vás zabraňovala z území členských států vyhostit. Správní orgán v této věci hodnotil nashromážděné materiály, které si z moci úřední opatřil a zároveň vycházel ze skutečností sdělených v protokolu o podání vysvětlení ze dne 12. 11. 2015, ve kterém jste neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být realizován. Správní orgán totiž při této úvaze zhodnotil rodinné a soukromé poměry, které má vázány na území, přičemž bylo postaveno na jisto, že cizinec je státním příslušníkem Afghánistánu. Rovněž nebylo zjištěno, že by Vám v zemi původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona č. 326/1999 Sb., neboť z vyjádření samotného cizince nic takového nevyplývá.*“

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 5. 1. 2016, č. j. 1 A 95/2015 - 45, žalobu zamítl. Konstatoval, že žalobci bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, z jeho jednání je zřejmé nebezpečí, že zmaří výkon úředního rozhodnutí o správním vyhoštění a vzhledem k tomu, že cestoval bez platného víza, využíval pomoci převaděčů, na území České republiky nemá zajištěné ubytování a nemá finanční prostředky, nelze aplikovat zvláštní opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Na základě těchto skutečností soud dovodil, že v případě stěžovatele byly naplněny všechny podmínky nezbytné ke správnímu zajištění. Odmítl námitku, že žalovaná nevyhodnotila překážky bránící ve vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Ze správního spisu vyplynulo, že si žalovaná v souladu s § 120a zákona o pobytu cizinců vyžádala závazné stanovisko Ministerstva vnitra k otázce existence důvodů znemožňujících vycestování žalobce, podle kterého vycestování je možné. Soud přisvědčil tvrzení žalované, že kdyby žalobci v zemi původu hrozilo skutečné nebezpečí, nevzal by zpět žádost o udělení mezinárodní ochrany. Soud se ztotožnil se stanovenou dobou vyhoštění a uvedl, že ji žalovaná stanovila s ohledem na úkony, které musí v souvislosti se správním vyhoštěním provést, přičemž existuje reálný předpoklad, že správní vyhoštění ve stanovené době realizuje. Soud odmítl, že by žalovaná stanovila délku trvání zajištění v rozporu se závěry Nejvyššího správního soudu uvedenými v rozsudku ze dne 29. 2. 2012, č. j. 7 As 17/2012 - 36. Žalobce totiž podle soudu ve své argumentaci přehlédl skutečnost, že zmíněný rozsudek vychází z ustanovení § 200o - 200u zákona č. 99/1963 Sb. občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013, které již byly derogovány. S účinností od 1.

1. 2014 je podle § 129a zákona o pobytu cizinců zajištěný cizinec oprávněn podat policii žádost o propuštění ze zařízení. O žádosti policie rozhodne bez zbytečného odkladu a poučí jej o oprávnění podat ve správním soudnictví žalobu proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení. Žádost o propuštění lze podat s omezeními, které stanoví § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“). V ní konstatoval, že podle žalobou napadeného rozhodnutí stěžovateli v případě návratu do Afghánistánu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, neboť z jeho vyjádření nic takového nevyplývá. Na druhé straně téhož rozhodnutí však žalovaná reprodukovala tvrzení stěžovatele, že jej hledají příslušníci hnutí Tálibán v odvetě za to, že nahlásil jejich pokus o umístění výbušného zařízení. Stěžovatel připustil, že ze striktního jazykového výkladu jeho tvrzení nevyplývá, že by pociťoval nebezpečí vážné újmy; takový přístup je však neakceptovatelný. Soud podle stěžovatele pochybil, neboť k této otázce sdělil, že žalovaná si v souladu s § 120a zákona o pobytu cizinců vyžádala závazné stanovisko Ministerstva vnitra. Soud přisvědčil závěru, že návratu stěžovatele nebrání žádné překážky s odůvodněním, že kdyby tomu bylo naopak, stěžovatel by nevzal zpět svou žádost o udělení mezinárodní ochrany. I to je podle stěžovatele neakceptovatelné, přičemž i závazné stanovisko Ministerstva vnitra je založené na tvrzení, že stěžovateli v Afghánistánu nehrozí nebezpečí, neboť nepodal žádost o mezinárodní ochranu. Závazné stanovisko se podle stěžovatele vůbec nepromítlo do žalobou napadeného rozhodnutí, neboť žalovaná poukázala toliko na protokol o výslechu. Stěžovatel však namítl, že závazné stanovisko trpí nepřezkoumatelností, protože se prakticky nezabývá tvrzením, že hnutí Tálibán vypsalo odměnu za jeho dopadení. Odkaz soudu na závazné stanovisko je tedy podle stěžovatele nepřípadný. Stěžovatel odmítl argument, podle kterého skutečnost, že vzal zpět svou žádost o mezinárodní ochranu, prokazuje, že ve skutečnosti nepociťuje obavy z návratu do Afghánistánu. Nadto, stěžovatel vzal žádost zpět až měsíc po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a soud proto k němu vůbec neměl přihlížet. Z výše uvedeného vyplývá, že právní závěry soudu nejsou správné a rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné. Stěžovatel poukázal na § 124 odst. 1 písm. b), § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, čl. 15 odst. 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, a na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, přičemž dovodil, že žalovaná byla povinna zabývat se překážkami ve vycestování stěžovatele, a vzhledem k tomu, že tak neučinila, zatížila své rozhodnutí nepřezkoumatelností. K obdobným závěrům podle stěžovatele dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 236/2015 - 34. I v nyní posuzované věci si žalovaná podle stěžovatele byla vědoma jeho tvrzení, že je v Afghánistánu pronásledován. S tímto tvrzením se však nevypořádala a své úvahy založila na zcela formalistickém tvrzení. Tuto argumentaci soud nereflektoval a na místo toho odkázal na nepřezkoumatelné závazné stanovisko Ministerstva vnitra.

Stěžovatel dále namítl, že devadesátidenní doba zajištění odporuje zákonu, neboť Městský soud v Praze není schopen, vzhledem ke své přetíženosti doručovat rozhodnutí ve

věci zajištění cizince bezodkladně a doručuje je tak často s více než měsíčním prodlením. Stěžovateli proto není zaručeno právo na periodické přezkoumání důvodů zajištění. Stěžovatel se neztotožnil s argumenty soudu, kterými vypořádal uvedenou námitku a označil je za zcela mimoběžné, respektive nepřezkoumatelné. Stěžovatel v žalobě konstatoval, že Městský soud v Praze obvykle není schopen zajistit, aby rozsudky o zamítnutí žalob proti rozhodnutím o zajištění za účelem správního vyhoštění byly vyhotoveny a doručeny ve lhůtě podle § 54 odst. 3 s. ř. s., což v kombinaci s devadesátidenní lhůtou k zajištění a oprávněním podat žádost o propuštění podle § 129a zákona o pobytu cizinců až po třiceti dnech od právní moci rozhodnutí o žalobě stěžovateli brání uplatňovat právo na pravidelný přezkum zákonnosti omezení svobody. Podle stěžovatele se jedná o systematický problém, který by měla žalovaná vzít v úvahu při rozhodování o délce zajištění a stanovit ji v délce trvání jednoho měsíce. Městský soud v Praze však vypořádal argumentaci, kterou stěžovatel vůbec nepoužil. Pro případ, že by Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že argumentace Městského soudu v Praze je přezkoumatelná, stěžovatel namítl také její nezákonnost, neboť soud neshledal prodlevy ve svém rozhodování za důvod k tomu, aby žalovaná stanovila dobu zajištění v kratší délce. Prakticky ovšem dochází k tomu, že zajištění cizinci mohou žádat o propuštění ze zajištění až po třech měsících od rozhodnutí o zajištění. K následnému soudnímu přezkumu tedy může dojít až v době, kdy je rozhodnuto o prodloužení zajištění, což popírá smysl institutu žádosti o propuštění ze zajištění a soudního přezkumu. Stěžovatel připomněl, že Nejvyšší správní soud se již vyjádřil k otázce periodického přezkumu zákonnosti zbavení svobody v rozsudku ze dne 29. 2. 2012, č. j. 7 As 17/2012 - 36. Uvedené systematické problémy se podle stěžovatele netýkají pouze senátu Městského soudu v Praze 1 A, i tak se ovšem jedná o systematický problém, který by měla žalovaná ve svých rozhodnutích zohledňovat. Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze, jakož i žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná nevyužila svého práva a ke kasační stížnosti se nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

V usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.

V rozsudku ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 236/2015 - 34, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[...] *důvody znemožňující vycestování uvedené v § 179 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců odpovídají důvodům pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Znění tohoto ustanovení zákona o azylu pak v zásadě odpovídá znění čl. 15 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany* [...]. *Ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu je tedy nutné vykládat totožně s čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice, a to tak, že se vztahuje pouze na civilisty (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb., NSS). Obdobný závěr platí rovněž pro § 179 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a § 179 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. opět zejména rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, přijatý v návaznosti na rozsudek Soudního dvora ve věci Elgafaji, C-465/07) dále nestačí pouze reálná existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ozbrojený konflikt nemá charakter tzv. totálního konfliktu, musí žadatel „prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on.“ Kvalifikační směrnicí se v citovaném rozsudku opět rozumí směrnice 2004/83/ES, ovšem závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, jsou s ohledem na shodnou právní úpravu aplikovatelné i za účinnosti nové kvalifikační směrnice.“*

Nejvyšší správní soud zjistil z protokolu o podání vysvětlení ze dne 12. 11. 2015, že stěžovatel na otázku žalované, jestli má ve své rodné vlasti nějaký politický problém, odpověděl: „*Jednou jsem viděl, jak Tálibán nastražil bombu pod most. Šel jsem to proto nahlásit na policii. Tálibán se dozvěděl, že jsem to nahlásil já a vydal na mou hlavu odměnu. Bojím se o svůj život.*“ Na otázku žalované, zda žádá o doplnění výpovědi nebo chce uvést nějaké další skutečnosti k předmětné věci, stěžovatel odpověděl: „*Nechci se vrátit do Afghánistánu, jde mi zde o život.*“ Podle žalované vyhoštění stěžovatele nebrání žádné překážky, což vyplývá z její běžné praxe. Žalovaná v této souvislosti poukázala na podklady shromážděné během řízení a dodala, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly závěru, že nemůže být vyhoštěn. Uvedené závěry žalované, popřípadě tvrzení o její běžné praxi, samy o sobě neposkytují přezkoumatelné hodnocení důvodů znemožňujících vycestování stěžovatele podle § 179 zákona o pobytu cizinců, a to zvláště za situace, kdy je obecně známou skutečností, že ve značné části Afghánistánu dochází nejen k bojům s hnutím Tálibán, ale pozice si zde vytváří i tzv. Islámský stát (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2016, č. j. 5 Azs 226/2015 - 59). Nejvyšší správní soud se tak neztotožnil s tvrzením, že stěžovatel v průběhu řízení neuvedl

žádné skutečnosti, které by byly relevantní z hlediska posouzení překážek správního vyhoštění podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel totiž při podání vysvětlení dne 12. 11. 2015 takové tvrzení učinil, žalovaná však k němu vůbec nepřihlédla.

Žalovaná při hodnocení důvodů znemožňujících vycestování stěžovatele sice výslovně nepoukázala na závazné stanovisko Ministerstva vnitra, odkázala však na blíže neurčené podklady nashromážděné během řízení, mezi které závazné stanovisko náleží. Nejvyšší správní soud proto posoudil obsah i tohoto dokumentu. Ministerstvo vnitra v něm uvedlo, že přihlédlo k informacím o situaci v Afghánistánu, aniž by ovšem vysvětlilo, co z těchto informací vyplývá. Ministerstvo v naraci závazného stanoviska připomnělo vyjádření stěžovatele o pronásledování hnutím Tálibán, navzdory tomu však konstatovalo, že „[c]*izinec rovněž neuvedl žádné relevantní skutečnost, ze kterých by bylo možno dovodit, že by mu v případě návratu do vlasti mohlo hrozit mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest.*“ Je obecně známou skutečností, že hnutí Tálibán je extrémistickou organizací, jejíž členové se v minulosti dopustili množství násilných činů. Tvrzení stěžovatele, že jej právě toto hnutí chce dopadnout, protože ohlásil jimi plánovaný útok, tedy je relevantní z hlediska § 179 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců a Ministerstvo vnitra zásadně pochybilo, když se k němu nevyjádřilo. Za takové vyjádření nelze považovat část odůvodnění, ve které ministerstvo uvedlo, že stěžovatel „[z]*cela vědomě se zde nacházel a pohyboval, přičemž jeho cílovou zemí byl jiný členský stát Evropské unie, konkrétně Německo, proto lze tak pochybovat o pravdivosti jím tvrzených obav z návratu.*“ Otázka, zda stěžovatel má či nemá důvodné obavy, že bude po návratu do Afghánistánu vystaven mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, totiž kauzálně nesouvisí se skutečností, že přicestoval do Evropské unie ilegálně a že míří do Německa. Ostatně, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 2. 2016, č. j. 5 Azs 226/2015 - 59, konstatoval, že „[p]*řestože se stěžovatel na vzniku své obtížné situace nepochybně podílel, neboť zjevně musel ilegálně překročit hranice několika států, přičemž cestoval bez jakýchkoli dokladů a jeho totožnost nelze ověřit, jsou tyto skutečnosti při hodnocení otázky, zda je jeho vyhoštění alespoň potenciálně možné z hlediska případných důvodů znemožňujících vycestování ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, irelevantní.*“

Ministerstvo vnitra v závazném stanovisku také uvedlo, že „[j]*menovanému* [tj. stěžovateli] *se rovněž nepodařilo prokázat, že by právě jemu v případě návratu do vlasti hrozilo vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, neboť v takové situaci by využil svého práva na podání žádosti o mezinárodní ochranu v členském státě EU, přes které do České republiky přicestoval, případně v České republice jako takové, což ale neučinil, přestože mu v tom nebránily žádné závažné a objektivní překážky.*“ Z výše uvedeného tvrzení vyplývá, že Ministerstvo vnitra neposuzovalo překážky ve vycestování stěžovatele podle § 179 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců z hlediska bezpečnostní situace v Afghánistánu ve smyslu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, ale z hlediska zcela nesouvisející skutečnosti, že na území Evropské unie nepožádal o azyl. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 10. 2. 2016, č. j. 5 Azs 226/2015 - 59, takový závěr nemá žádné logické opodstatnění.

Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaná ani Ministerstvo vnitra se nikterak nevypořádaly s tvrzením stěžovatele, že mu po návratu do Afghánistánu hrozí nebezpečí

vážné újmy, tj. pomsty příslušníků hnutí Tálibán, a nevypořádaly se ani s bezpečnostní situací v této zemi. Rozhodnutí žalované tedy trpí nepřezkoumatelností, pro kterou mělo být zrušeno již Městským soudem v Praze.

Kasační stížností napadený rozsudek je však podle Nejvyššího správního soudu rovněž nepřezkoumatelný, neboť Městský soud v Praze nevypořádal žalobní námitku, že zajištění v délce trvání devadesáti dnů v kombinaci s přetížeností Městského soudu v Praze stěžovateli braní uplatnit právo na pravidelný přezkum zákonnosti zbavení osobní svobody ve smyslu čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb. (dále jen „Úmluva o ochraně lidských práv“), přičemž uvedený problém má natolik systematickou povahu, že žalovaná je povinna k němu přihlížet a stanovovat zajištění v kratší délce trvání, což ovšem v nyní posuzované věci neučinila. Stěžovatel se snažil vysvětlit, že Městský soud v Praze zpravidla není schopen doručit žalobci rozsudek o zamítnutí žaloby proti rozhodnutí o zajištění dříve, než stanoví § 54 odst. 3 s. ř. s., přičemž na podporu tohoto tvrzení poukázal na několik konkrétních soudních řízení. Zajištěný cizinec je však oprávněn požádat o propuštění ze zajištění podle § 129a zákona o pobytu cizinců až po třiceti dnech od právní moci soudního rozhodnutí, což v praxi vede k tomu, že tuto žádost vůbec nemůže využít. Městský soud v Praze však uvedenou žalobní námitku vypořádal odkazem na § 129a zákona o pobytu cizinců, tj. na institut žádosti o propuštění ze zajištění. Uvedené ustanovení je však součástí, nikoliv řešením stěžovatelem nastíněného problému, který podle něj vyústil v pochybení žalované. Argumentace soudu nesouvisí s žalobní námitkou a ta proto zůstala bez odpovědi. Městský soud v Praze sice zmínil, že policie je povinna podle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců po celou dobu zajištění cizince kontrolovat, zda trvají důvody zajištění, to ovšem nenaplňuje požadavky vyplývající z čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv, což je jádrem předmětné žalobní námitky.

Jelikož už v žalobním řízení zde byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí žalované, Městský soud v Praze by v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného, než rozhodnutí žalované zrušit. Povaha věci umožňuje, aby Nejvyšší správní soud o žalobě sám rozhodl a podle § 110 odst. 1 věty první a odst. 2 písm. a), § 76 odst. 1 písm. a), a odst. 4 s. ř. s. současně se zrušením napadeného rozsudku zrušil pro vady řízení také rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení. V něm je žalovaná v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. použitého přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázána výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že důsledkem zrušení rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění je ve smyslu § 127 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců propuštění zajištěného cizince bez zbytečného odkladu.

Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. „[r]*ozhodl-li Nejvyšší správní soud současně o odmítnutí návrhu, zastavení řízení, o postoupení věci nebo způsobem podle odstavce 2, rozhodne i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.*“

O náhradě nákladů řízení před Městským soudem v Praze a řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatel má vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, neboť měl ve věci plný úspěch (§ 60 odst.

1 věty první za použití § 120 s. ř. s.). Náklady řízení netvoří soudní poplatek, neboť stěžovatel od něj byl v průběhu řízení před Městským soudem v Praze i Nejvyšším správním soudem osvobozen podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 11 odst. 3 písm. f) téhož zákona.

Odměna za zastupování byla určena podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů, a to za čtyři úkony učiněné zástupcem stěžovatele v řízení o žalobě a kasační stížnosti (převzetí věci, doplnění žaloby, právní porada přesahující jednu hodinu dne 22. 2. 2016 a doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. a), c) a d) advokátního tarifu). Za každý z těchto úkonů právní služby náleží odměna ve výši 3.100 Kč, celkem tedy 12.400 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za každý z uvedených dvou úkonů, celkem 1.200 Kč. Zástupce stěžovatele prokázal, že je plátcem DPH, proto součást nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 2.856 Kč, tj. 21 % z částky 13.600 Kč.

Celkové důvodně vynaložené náklady stěžovatele činí 16.456 Kč, proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšné žalované povinnost zaplatit úspěšnému stěžovateli na náhradě nákladů řízení částku ve výši 16.456 Kč k rukám jeho zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil soud přiměřenou lhůtu patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. března 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu